

NOTITIE

Datum 16 april 2020
Inlichtingen bij Taco van Hoek
(020) 205 16 00
tvhoek@eib.nl

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl

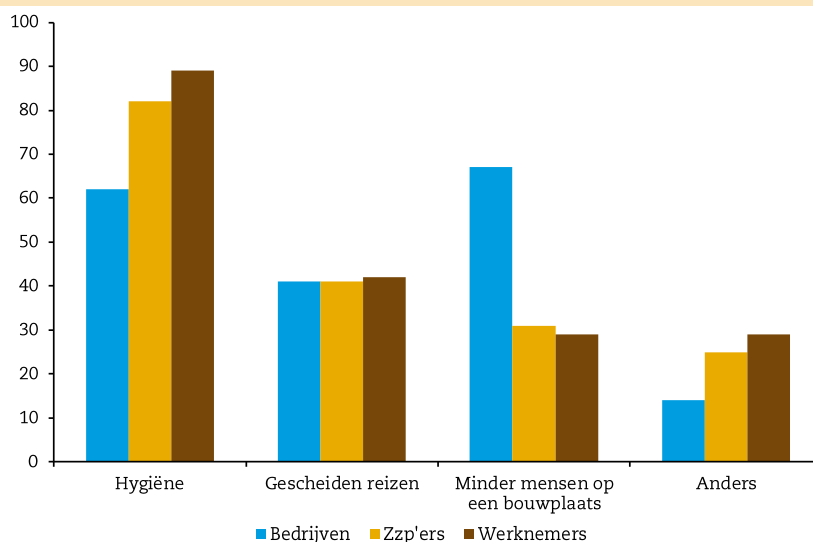
Eerste ervaringsfeiten bouw tijdens corona

Onlangs heeft het EIB haar vooruitzichten in beeld gebracht voor de bouwsector na het uitbreken van de coronacrisis. Inmiddels is er inzicht in de eerste ervaringen van bedrijven, zelfstandigen en werknemers in de bouw tijdens het begin van de lockdown. Het EIB heeft hiertoe drie aparte enquêtes gehouden onder deze groepen. In totaal hebben 170 bedrijven met personeel, 170 zzp'ers en 1.400 werknemers hun ervaringen met ons gedeeld. In deze notitie beschrijven wij de belangrijkste resultaten.

Bouw werkt door met maatregelen om verspreiding te voorkomen

De bouwsector geeft breed gehoor aan de oproep tot maatregelen om de gevolgen van verspreiding van corona te beperken. Bij twee op de vijf bedrijven met personeel werken mensen thuis. Dit betreft alleen het kantoorpersoneel (uta-beroeperen). Naar schatting werkt bijna 20% van het uta-personeel in de bouw thuis. Op de bouwplaats is thuiswerken geen alternatief, maar hier worden wel verschillende maatregelen genomen om de verspreiding tegen te gaan (figuur 1).

Figuur 1 Maatregelen die bedrijven, zzp'ers en werknemers tegen verspreiding van corona nemen, aandeel ondervraagden in procenten

Bron: EIB

Circa drie van de vijf bedrijven stellen schoonmaakmiddelen en mondkapjes beschikbaar en laten vaker de keten en toiletten schoonmaken. Meer dan 80% van

zowel de werknemers als de zzp'ers op een bouwplaats wassen nu ook vaker hun handen, maar minder dan 10% maakt gebruik van mondkapjes. Ongeveer 40% van de bedrijven, werknemers en zzp'ers geven aan niet meer gezamenlijk te reizen tijdens het woon-werkverkeer. Zo'n 70% van de bedrijven zeggen minder mensen tegelijkertijd op een bouwplaats te laten werken. Van de werknemers en zzp'ers geeft 30% aan minder mensen in hun werkomgeving te ervaren. Naast bovengenoemde maatregelen noemt een klein deel van de ondervraagden ook nog andere maatregelen, zoals het houden van pauzes in shifts of het verstrekken van hesjes met de tekst '1,5 meter afstand'.

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl
Pagina
2

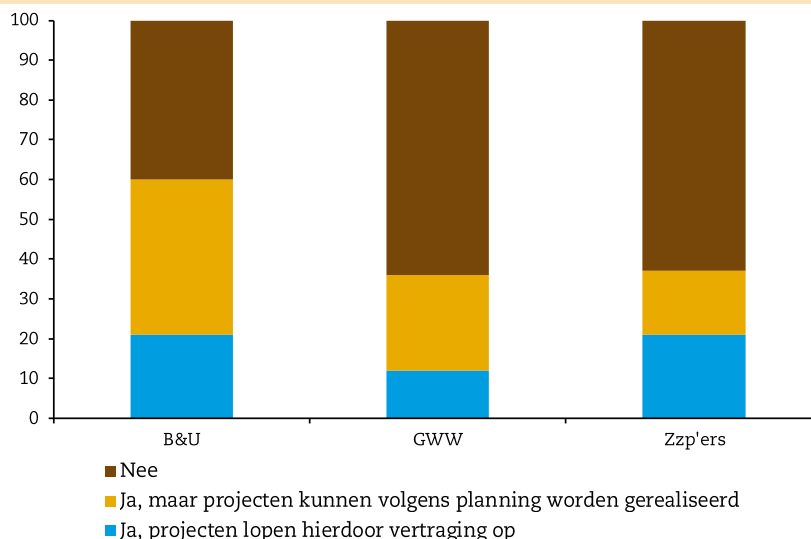
Ziekteverzuim afgelopen maand sterk opgelopen

Mensen met ziekteverschijnselen worden gevraagd niet op hun werk te verschijnen. Bij twee op de vijf bedrijven ligt het ziekteverzuim nu hoger dan gebruikelijk. Normaal in deze tijd van het jaar worden bij bedrijven met 5 of meer personeelsleden 2 op de 100 werknemers ziek werden gemeld. Bij de bedrijven met een hoger ziekteverzuim is het aantal ziekmeldingen vijfmaal hoger. Binnen deze groep hebben bij b&u-bedrijven 10 op de 100 werknemers zich ziekgemeld en bij gww-bedrijven 8 op de 100. Bij de werknemers geeft ruim 10% van het bouwplaatspersoneel en 5% van het uta-personeel aan zich in de afgelopen maand (uit voorzorg) te hebben ziekgemeld.

Problemen rond de aanvoer van bouwmaterialen zorgen voor vertraging

Ook leveranciers en transporteurs ervaren de gevolgen van corona. Meer dan de helft van de bedrijven ervaart problemen rond de aanvoer van bouwmaterialen (figuur 2). Bij b&u-bedrijven zijn de problemen groter dan bij bedrijven in de gww en zzp'ers. Bij ongeveer twee op de tien bedrijven leidt dit tot vertraging in de doorlooptijd van de projecten.

Figuur 2 Problemen bij aanvoer van bouwmaterialen, aandeel ondervraagden in procenten

Bron: EIB

Uitstroom van buitenlandse arbeidskrachten nog beperkt

Bij aanvang van de eerste maatregelen tegen verdere verspreiding van corona waren er geluiden dat buitenlandse arbeidskrachten massaal terugkeerden naar het land van herkomst. In de bouw lijkt hiervan nog geen sprake. Ongeveer 10% van de bedrijven met personeel en 20% van de zzp'ers zien het aantal buitenlandse arbeidskrachten op de bouwplaats teruglopen. Het gaat vooral om Polen, Roemenen en Bulgaren. De mate waarin de bedrijven de buitenlandse arbeidskrachten zien afnemen verschilt sterk. Van deze bedrijven schatten de bedrijven met personeel de daling op gemiddeld 25%, terwijl de zelfstandigen de daling met 30% groter inschatten. Hierbij kan worden aangetekend dat zzp'ers bij deze vraag veel vaker dan bedrijven aangeven niet te weten of er minder buitenlandse arbeidskrachten op de bouwplaats werken.

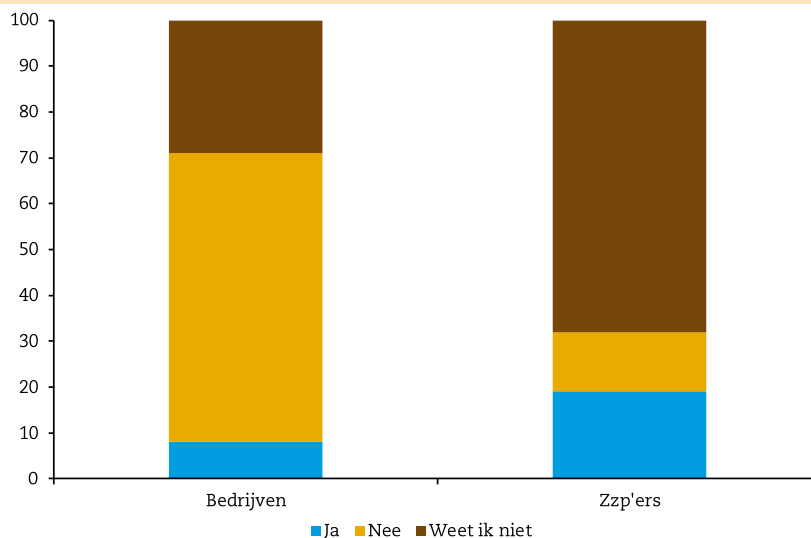
Contact

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina
3

Figuur 3 Daling buitenlandse arbeidskrachten op de bouwplaats, aandeel van bedrijven met personeel en zzp'ers in procenten

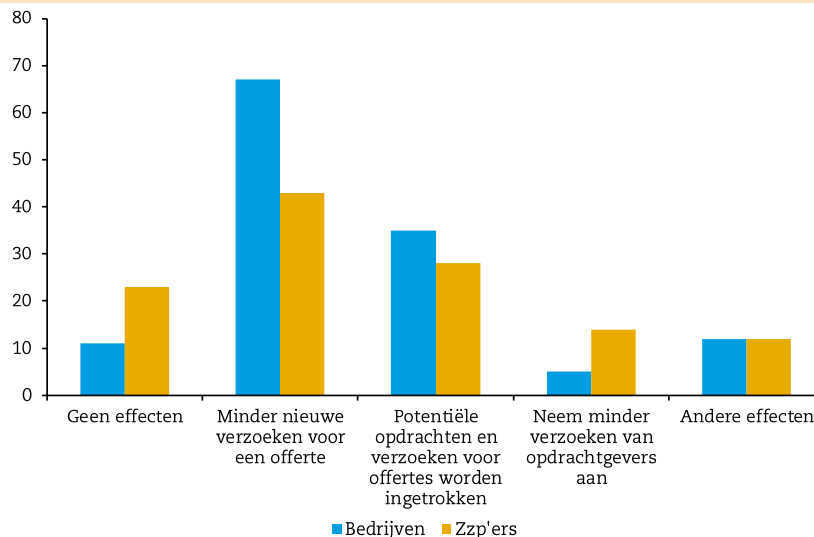
Bron: EIB

Nieuwe opdrachten in de bouw nemen af: een kwart minder offerteverzoeken

De meeste bouwactiviteiten gaan door, maar de stroom aan nieuwe opdrachten neemt af. Een groot deel van zowel de bedrijven met personeel als de zzp'ers merkt nu al de gevolgen van de coronacrisis voor hun toekomstige opdrachten (figuur 4). Slechts een op de tien bedrijven met personeel en twee op de tien zzp'ers ervaren nog geen terugval in nieuwe opdrachten. Het zijn vooral de offerteverzoeken die nu teruglopen. Hiernaast geldt voor een deel van de bedrijven dat opdrachten niet door gaan en offerteverzoeken worden ingetrokken.

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl
Pagina
4

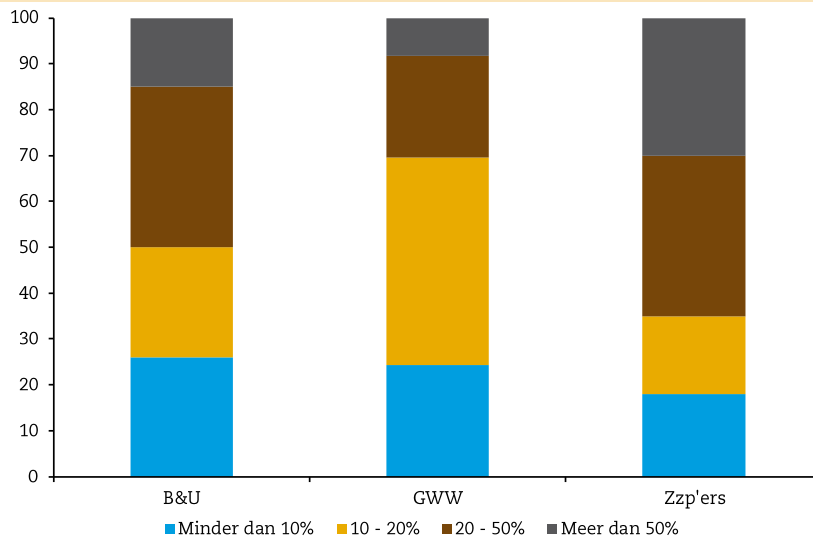
Figuur 4 Effecten rond toekomstige opdrachtenstroom, aandeel van bedrijven met personeel en zzp'ers in procenten

Bron: EIB

Zowel de bedrijven met personeel in de b&u en de gww als zzp'ers is gevraagd in welke mate de offerteverzoeken in de afgelopen maand zijn teruggelopen (figuur 5). Gemiddeld gaat het om een terugval van 30% voor zzp'ers, 25% voor b&u-bedrijven en 20% voor gww-bedrijven. Deze terugval in offerteverzoeken zal doorwerken naar de productie in de komende tijd.

Figuur 5 Afname van nieuwe verzoeken voor een offerte in de afgelopen maand, aandeel van ondervraagden in procenten

Bron: EIB

Als belangrijkste redenen voor de terugval in offerteverzoeken wordt aangegeven dat opdrachtgevers terughoudend zijn in het leggen van fysiek contacten en dat opdrachtgevers door onzekerheid over de toekomst projecten uitstellen.

Contact
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl
Pagina
5

Financiële reserves voor meeste bedrijven voorlopig nog voldoende

De bedrijven met personeel en zzp'ers is gevraagd of zij denken door de coronacrisis in financiële problemen te komen (figuur 6). Het is voor bedrijven moeilijk in te schatten hoe lang de coronacrisis duurt en welke gevolgen deze zullen hebben voor hun omzet. Bijna een kwart van deze bedrijven geeft aan niet te weten wat de coronacrisis voor het voortbestaan van hun bedrijf zal betekenen. Grofweg de helft van de bedrijven met personeel en zzp'ers zegt over voldoende financiële reserves te beschikken om zonder overheidssteun de coronacrisis voorlopig te kunnen overleven. Grofweg 20% van de bedrijven heeft overheidssteun nodig om de crisis te kunnen overleven. Slechts een relatief klein deel denkt ondanks de overheidssteun toch in problemen te komen. Het zijn vooral de kleinere bedrijven die over onvoldoende reserves beschikken.

Contact

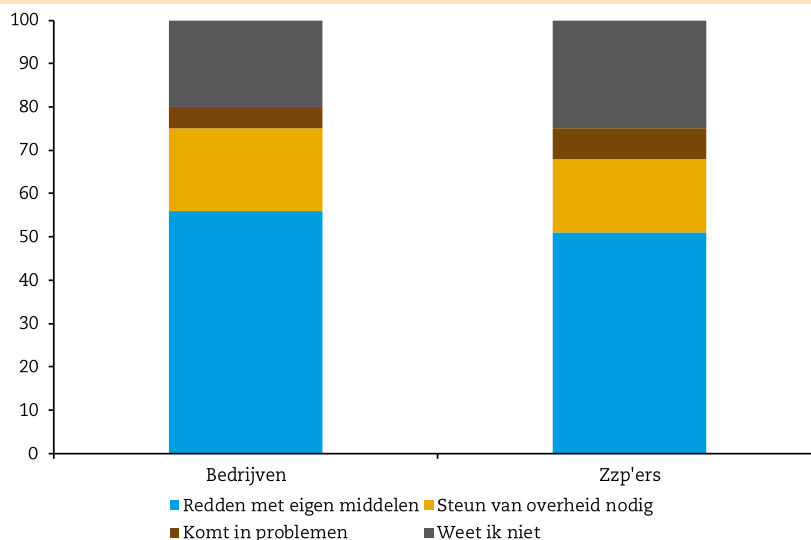
Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam

t (020) 205 16 00

eib@eib.nl
www.eib.nl

Pagina
6

Figuur 6 Aandeel van bedrijven en zzp'ers dat financiële gevolgen ervaart door corona, aandeel ondervraagden in procenten

Bron: EIB

Ruim 10% van de zzp'ers in de bouw geeft aan dat ze al gebruik maken van ondersteuningsmaatregelen van de overheid of van plan zijn dit te gaan doen. De meerderheid heeft de tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers aangevraagd. Daarnaast wordt ook het bijzonder uitstel van betaling genoemd (belastingmaatregel voor ondernemers).